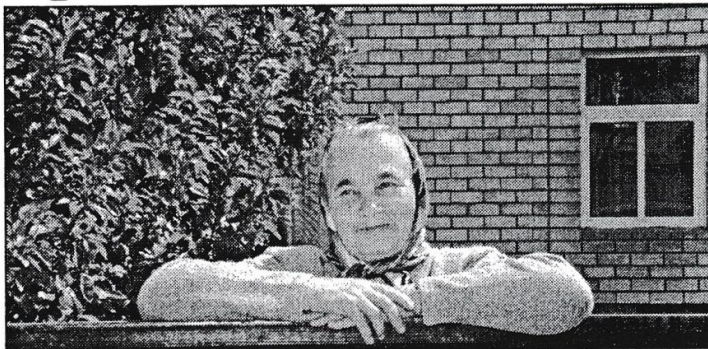

Ar lepni paceltu galvu

1666. gads... Sarežģīts laiks. Pats skaitlis radīja šausmas visas pasaules kristiešiem. Kā gan varēja būt citādi? Satāniskais skaitlis kalendārā... Tieši togad notika vislielākā traģēdija Krievijas Pareizticīgās baznīcas vēsturē... Šķelšanās...

Nekad agrāk nekā tāda Krievzeme nebija. Gadā vien valstī gandrīz viens miljons cilvēku bija bēgļi. Bēguļoja visnepaklausīgākie, visstiprākie, visdedzīgākie. Ar vienkāršu iedzīvi, pa mežiem un purviem, slēpdamies no "valstsvīriem", bēguļoja vīri un sievas ar zīdaiņiem rokās. Cilvēki bēga no patriarha Nikona uzsāktajām reformām. Bēga no dzimtās zemes uz nezināmām valstīm, Vāczemi... Neizbrienamajos Livonijas mežos vīri cēla mājas, dievnamus. Lūdza Dievu kopīgi, pēc vecā paraduma. Meta krustu ar diviem pirkstiem, "Aleluja" sauca divas reizes, krustaceļā gāja saules virzienā... Tā kādreiz Latgalē parādījās arī mani tālie senči...

Patlaban vecticībnieku baznīcu skaits Latvijā ir viens no viskuplākajiem pasaulē. Tieši Latvijā reģistrētas 67 vecticībnieku draudzes. Vairāk to ir tikai pašā Krievijā (Pievolgā, Sibīrijā, Urālos utt.). Kādreiz vecticības cilvēku bija daudz arī mūsu novadā. Mēs jau vairākkārt rakstījām par šiem Vecās derības un rituālu sargātājiem. Šoreiz mums izdevās iepazīties ar **Dagdas vecticībnieku draudzes priekšsēdētāju Varvaru Dorofejevu**, kura to vada nu jau sešus gadus. Draudze ir pavisam neliela, tikai 30 cilvēku sanāks. Vieni aizbraukuši uz ārzemēm, otri labākas dzīves meklējumos devušies uz Rīgu... Palikuši sirmgalvji vien. Kamēr mācību gads nebija beidzies, ar skolēnu autobusiem no apkārtnējiem ciemiem viņi brauca uz pilsētu, uz savu dievnamu. Vasarā ir sarežģītāk. Grūti. Vecticībnieki ir nopietni saimnieki, jauniešu maz, sūrojas Varvara. Vecticībnieku dievkalpojums ir grūts. Nav saīsinājumu un nekādas iecietības. Viss ir stingri saskaņā ar senajiem statūtiem. Dievkalpojumi Dagdā notiek pašu baznīcā. Tā ir vecticībnieku lepnuma priekšmets. Baznīcai ir neliela, taču cienīga vēsture. 1994. gadā draudze iegādājās savām vajadzībām māju Dagdā. Pakāpeniski pašu spēkiem pārvērtā to par dievnamu. Nesenā pagātnē ar Dagdas pagasta padomes palīdzību un saskaņā ar sakrālā tūrisma at-

tīstības programmu izdevās uzcelt piebūvi, nomainīt grīdu un logus, ierīkot ūdens notekas, uzstādīt signalizāciju. Pašlaik dievnamas izskatās jauns, tīrs un sakopts. Visa zāle appļauta, tūri celiņi. Skaisti.

Varvara atcerējās arī vecos laikus. Viņas bērnība pagāja kara gados. Tēvs gāja bojā frontē. Bērnu audzināja māte. Tie bija grūti laiki... Taču ģimenē nekad neaizmirsu Dievu. Lai gan valsts to neatbalstīja un arī apkārtējie bieži vien ņirgājās par ticīgo ģimeni. Māte vienmēr teica bērniem: "Ne no viena nebaidieties! Viss paies. Jābaidās tikai no Dieva!" Varvara atceras, kā viņa vienmēr ar prieku un lepni paceltu galvu gāja uz baznīcu. Un ne no viena nebaidījās!

Pašlaik viņa regulāri apmeklē dievkalpojumus **Dagdas dievnamā**. Draudzes pārvalde skaitliskā ziņā ir maza. Taču Varvara lūdza nosaukt visus vārdos. Izpildu viņas lūgumu: Jevdokija Jančenko, Feofanija Grebņova, Aleksandra Žeimote un pati draudzes priekšsēdētāja.

Viss būtu labi, tikai Varvara sūrojas, ka nu esot jau veca. Viņai, lūk, esot grūti vadīt dievkalpojumus un sakopt saimniecību. Tikai vecticībnieku draudzes priekšsēdētāja neteica patiesību. Enerģijas un spēka viņai gana. Kad Varvara apsēdās pie sniegbaltās mašīnas stūres, lai aizvestu mani līdz dievnamam, es nodomāju: "Nē, par vecumu te nevar būt ne runas! Daudzi jaunie netiks līdz Dagdas pilsētas **vecticībnieku draudzes priekšsēdētājai**. Te vēl mazbērni visapkārt. Novēcot Varvarai Dorofejevai nav laika. Mēs no savas puses vēlam viņai panākumus visos viņas svarīgajos darbos un turpināt pildīt savus atbildīgos pienākumus ar lepni paceltu galvu. Kā tas ir pieņemts vecās ticības cilvēkiem.

Andrejs JAKUBOVSKIS
Alekseja GONČAROVA foto